

panorama

DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Rok XVIII

Łódź, 13, 14 i 15 kwietnia 1963 roku

Nr 89 (5090)

ROŁUMBOWIE?

Jest to reportaż o rzeczach na pozór prostych codziennych. Bohaterowie jego to również ludzie zwykli jakich większość. A jednak są przyczyną dla których godzi się o nich pisać.

Na drodze jeszcze dziś widać ślady zasp. Kilka tygodni temu drogi w ogóle nie było. Pozostawał Godzianów zabity nie tyle deskami, co zwyczajnym śniegiem.

Duża ta wieś lub — jak zwykli podkreślać tameczni patrioci — osada III stopnia, leżąca kilka kilometrów w bok od szosy łączącej Jęzów i Skiernię, ma własną instytucję handlową (Gminna Spółdzielnia), własną młynarnię, mleczarnię, ośrodek zdrowia, liceum ogólnokształcące i własny pomnik na placu przed kościołem: „Tadeuszowi Kościuszce — włością parafii Godzianowa — 1917”. Ma poza tym 1.200 mieszkańców, około 10 telewizorów oraz ilustrowany fachowymi wykresami własny plan perspektywiczny rozwoju gromady do roku 1980. W planie są nowe sportowiska, warsztaty mechaniczne, boisko sportowe i brukowane ulice. Przyszłość na pewno okaże się łaskawa dla Godzianowa, jak wszędzie tam, gdzie społeczeństwo umie dbać o swoje dobro.

Nas jednak interesuje dzień dzisiejszy osady, a ściślej — niektórzy ludzie dnia dzisiejszego. Ci, którzy zdobyli wyższe wykształcenie i nie wahał się osiąść z dala od wielkiego miasta, w trudnym terenie wiejskim, bez kontaktów towarzyskich, rozrywek, ułatwień cywilizacyjnych.

Dyrektor i jego blok

Pod gmach szkoły podjeżdża ją motocyklem. Z tylnych siedzeń gramola się siedmioletnie skrabki. Jest południe, za chwilę zaczyna się lekcje dla drugiej zmiany.

Siedzący z dyrektorem liceum — Stanisławem Kosiorkiem w klasycznym pokoju nauczycielskim. O czasie szkolnym najlepiej świadczy fakt, że w laboratorium chemicznym zajmują powierzchnię dwóch deymetrów kwadratowych, kilka próbek i flaszek z odczynnikami słożonym na parapecie okiennym, ot i wszystko.

Przed kilku laty nie miało liceum nawet 100 uczniów, chciało je zamknąć z braku kandydatów. Dziś ma już ponad dwustu. Wsiadł do mury tej szkoły już 11 lat życia naszego rozmówcy. By zapewnić utrzymanie rodzinie, musiał w roku 1952 przerwać studia, dyplom zrobił już później, jako eksternista, pracując w Godzianowie. Od osmiu lat jest dyrektorem. Od osmiu lat, gdy tylko czas pozwala, maszeruje w sobotnie popołudnie w kierunku stacji

Pływi i odbywa podróz do podlowskiej wsi Bobrowniki, gdzie zostawił rodzinę. No tak, najpierw mieszkał kątem w po niemieckim baraku, potem córka podrosła i trudno by jej było rzucić szkołę w Łowiczu na dwa lata przed maturą. Spro wadził już do siebie młodszego syna i obiecuje sobie solennie, że wkrótce „sklepi” całą rodzinę, skoczy z koczołniczym życiem. Czy mu się to uda, czy znajdzie czas na swoje prywatne sprawy?

„Jestem człowiekiem państwowym” — powiada dyrektor Kosior, a refleksja ta ma swoje głębokie uzasadnienie. Sekretarz Komitetu Gromadzkiego partii, przez ogniska rejonowego Zw. Nauczycielskiego, kierownik szkoły przysposobienia rolniczego, wykładowca w uniwersytecie powszechnym — to tylko niektóre funkcje dyrektora.

Czy chciałby kiedyś przenieść się do dużego miasta? Mówi, że go to niece, ale równocześnie jakby sam nie wierzył w swoje słowa. Zbyt wieloma niemi się związał, zbyt wiele wysiłku tu zostawił.

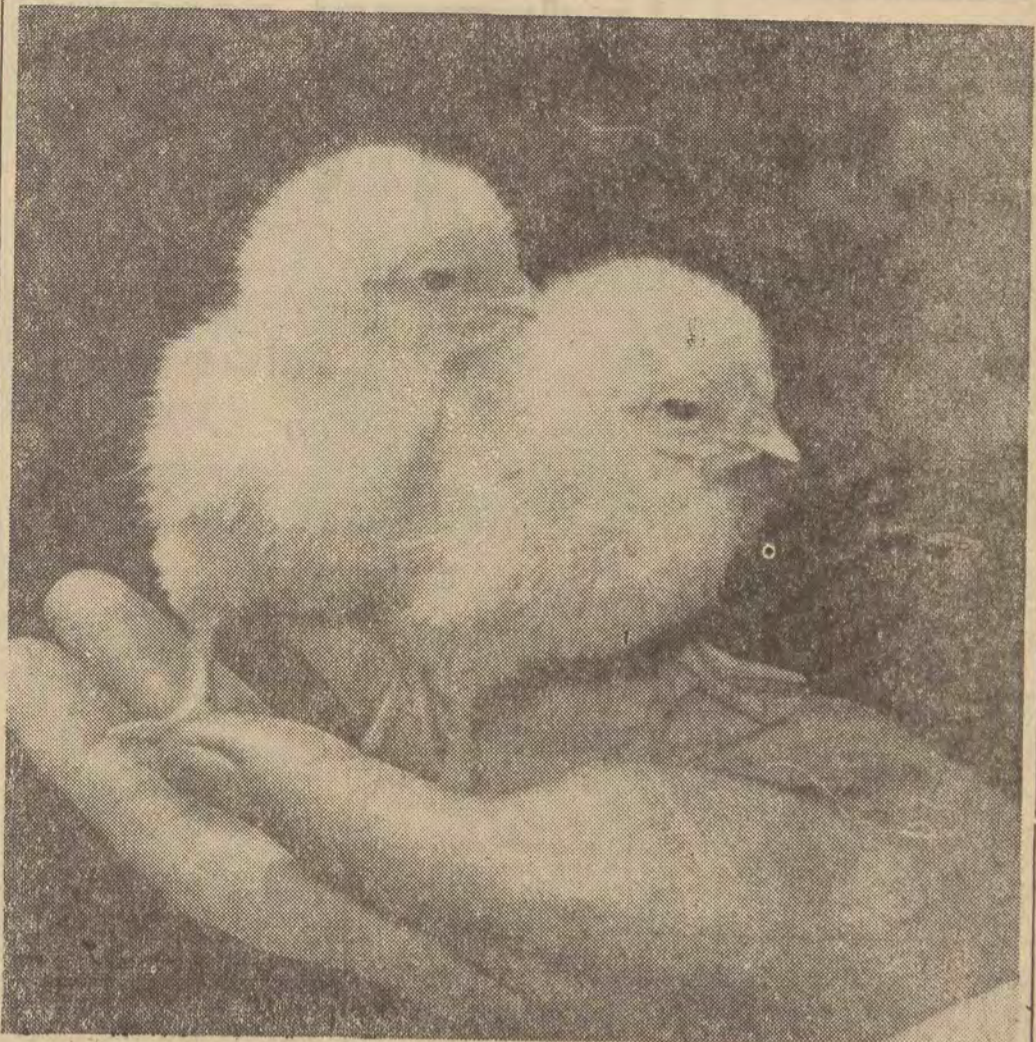
Ot, chociażby bielejący ty-

kiem blok mieszkalny w sąsiedztwie szkoły, dwupiętrowy, osiem mieszkań nauczycielskich. Kosztował tylko 808 tysięcy złotych, podkreśla z dumą dyr. Kosior. Ile kosztował zabiegów, apeli do społeczeństwa, które wykonało większość prac sposobem gospodarczym, apeli do różnych władz o szczytne gotówki, tego nie wspomina, to dla niego rzecz oczywista.

Przypadek i przywiązanie

W owym bloku p. Janikowie otrzymali czwarte z kolei w Godzianowie, a pierwsze przyzwoite mieszkanie. Oboje — absolwenci łódzkiej polonistyki, znaleźli się tutaj przypadkowo, z nakazu pracy przed blisko dziesięć laty. Nieprzypadkowo, pozostali do dziś.

P. Aleksander Janik zawierza mi swoje credo: „Nie mam prowinjonalnego kompleksu niższości, nie tęsknię za wielkim miastem, teraz już nawet źle się tam czuję”. Nawet nudzić się nie ma kiedy. Najwyżej w trakcie wie-

Wesołych Świąt

W GÓRY I LASY — na świąteczny wypoczynek

W najbardziej atrakcyjnych miejscowościach wypoczynkowych prawie wszystkie miejsca w domach wypoczynkowych, hotelach, sejhonikach i prywatnych kwaterek są już zajęte.

niskach PTT-K odbędą się liczne zabawy.

* * *

Kazimierz nad Wisłą, który jeszcze przed kilku tygodniami przeżywał klęskę groźnej powodzi, przyjmuje już pierwszych tej wiosny turystów i wczasowiczów. Entuzjastów tego malowniczo położonego miasteczka nie odstrasza nawet zalegające jeszcze wzdłuż wsłanych nadbrzeży, zwaly kry lodowej.

(PAP)

Wielkanocne marsze obrońców pokoju

LONDYN. — Przeszło 10.000 osób bierze udział w tradycyjnym pochodzie przeciwników broni atomowej, który wyruszył w piątek z Aldermaston, wj-

skowego badawczego ośrodka atomowego i zdała do Londynu. Po raz pierwszy pochód taki brytyjscy bojownicy o pokój zorganizowali 6 lat temu.

* * *

BONN. — Marsze wielkanocne przeciwników zbrojeń atomowych rozpoczęły się w piątek w Getyndze. Stąd wyruszyła w kierunku Hanoweru duża grupa, w skład której wchodziła przede wszystkim młodzież mężczyźni i dziewczęta.

W piątek rano policja zachodniemiecka przemocą wsadziła do samolotu na lotnisku w Duesseldorfie 54 Brytyjczyków, którzy przylecieli z Anglii, by wziąć udział w marszach wielkanocnych niemieckich przeciwników zbrojeń atomowych.

Wiosna, panowie

— Co wolisz: zwykły model, czy z ozdóbkami? (Rys. Effel)

ciąg dalszy na str. 3.

Następny numer „Dziennika” ukaże się we wtorek 16 bm.

Oliwa na wodzie

Jak już podawaliśmy najnowocześniejszy okręt atomowy USA zatonął podczas ćwiczeń grzebiąc na dnie morza 129 istnień ludzkich. Ten tragiczny wypadek posłużył autorce do rozważań na szerszy temat.

Co jednak pozostaje z tych twierdzeń w praktyce?

Wobec sprzeciwu Francji, która stanowczo odmówiła udziału w atlantyckiej sile nuklearnej — USA musiały się oprzeć na Niemieckiej Republice Federalnej. I z miejsca okazało się, że stały się niewolnikami nowego układu sił w sojuszu zachodnim; układu sił, które same stworzyły.

NRF ze zrozumiałą gorliwością zapowiedziała, że pokryje jedną trzecią wydatków związanych z tworzeniem tej siły.

A jeśli tak, to w coraz większym stopniu Waszyngton musi się liczyć z życzeniami zachodniemieckiego partnera, który wysuwa i wysuwać będzie coraz dalej idące żądania.

Od czasu konferencji w Nassau wyraźnie widać ewolucję w stanowisku USA. Obecny plan, który przewiduje obsadzenie okrętów i łodzi

z „Polarisami” międzynarodowa żądają, a także który w poważnym stopniu uwzględni ambicje NRF w dziedzinie współdecydowania o użyciu broni nuklearnej — bardzo odległy jest od pierwotnych koncepcji Kennedy'ego. Z mgławicowych koncepcji pierwotnego planu pozostał tylko jeden konkretny: rosnąca rola NRF.

Amerkańscy politycy powiadają, że „tak”, wypowiedziane wobec żądań Niemiec zachodnich wyzerpuje sprawę i że Stany Zjednoczone nie pójda dalej w ułatwianiu dostępu do arsenału jądrowego. Ale ubiegłe dziesięciolecie zadaje kłam tym twierdzeniom. Mówiono przecież kiedyś, że Niemcy nie będą mogli budować własnej

armii, lotnictwa, łodzi podwodnych. Mówiono wiele rzeczy, które nie wytrzymały próby czasu. Im bardziej potrzebny był udział NRF w planach Paktu Atlantycznego, tym głośniejsz rozbrzmiewały postulaty militarnych, odwetowych, awanturniczych kół w Niemczech zachodnich. I tym szybciej znajdowały przychylny oddźwięk w innych stolicach Zachodu.

Czyż można więc ludzi się, że w przyszłości będzie inaczej? Wystarczy wysłuchać opinii zachodniemieckich generałów, żeby zrozumieć, czym się ma stać atlantycka siła atomowa.

Występując w ostatniej nocy do rządu USA z protestem właśnie teraz, zanim atlantyckie siły nuklearne nabiorą konkretnych kształtów — Związek Radziecki kierował się troską o to, aby zapobiec wydarzeniom, które w radykalny sposób mogłyby wpłynąć na sytuację światową. Amerykańskie plany sprawiły, że rozbrojenie i zakaz broni atomowej stały się palącą jak nigdy koniecznością, jeśli niebezpieczeństwo wojny nie ma się rozlać po naszej planecie. „Jak oliwa po wodzie” i jeśli nie ma być za późno na uniknięcie katastrofy.

ZOFIA ARTYMOWSKA

Amerkańska łódź podwodna o napędzie atomowym zaginęła gdzieś o kilkadziesiąt mil od wschodnich wybrzeży Stanów Zjednoczonych. Nie wiadomo, jaka tragedia rozegrała się w głębi Oceanu. Ale tragizmy ten wypadek nasunął wiele refleksji innej również natury. W nowym świetle ukazało się ryzyko, związane z realizacją amerykańskiego planu utworzenia atlantyckich sił nuklearnych, w których skład mają wchodzić łodzie podwodne i okręty, wyposażone w rakiety „Polaris”.

Jeśli utracono kontrolę nad łodzią, która uległa najprawdopodobniej uszkodzeniu, to możliwa jest także utrata kontroli nad łodzią kierowaną ręką awanturnika, zbrodniarza lub wręcz szaleńca. Jakże więc wiele trzeba w zapewnieniu oficjalnych czynników w USA o stuprocentowej rzekomo gwarancji bezpieczeństwa systemu kontrolnego, któremu podlegać będzie atlantycka siła atomowa?

Stany Zjednoczone, kiedy w Nassau, w trakcie rozmów Kennedy — Macmillan pod koniec ubiegłego roku po raz pierwszy wysunęły plan utworzenia atlantyckich sił nuklearnych, uparcie podtrzymały tezę, że plan ten ma zapobiec rozszerzeniu się atomowego wyścigu zbrojeń na inne kraje i że wyklucza wywołanie wojny przez przypadek lub w wyniku złej woli.

Od Nassau ale dokąd?

WAŻNE TELEFONY

Pogot. Ratunkowe 07
Pogot. Milicyjne 08
Nozna pomoc lekar- ska m. Łodzi 444-44

TEATRY

Teatr Nowy (Wielkowskiego 15) - nieczynny.
Teatr Stary (Wielkowskiego 36) - nieczynny.

MUZEUM

Muzeum Historii Ruchu Rewolucyjnego (ul. Gdańska 13) - wystawa.
Muzeum Historii Wielkopolski (ul. Piłsudskiego 22) - wystawa.

WYSTAWY

Biblioteka Uniwersytecka (Matejki 34-38) - Polka prasa komunistyczna w latach 30'.
Kina - premierowe

Kina

Kino LDK (Traugutta 13) - Moderato cantabile.
Kino I kategorii

CO? GDZIE? KIEDY?

franc. doz. od lat 12 g. 15.30, 18, 20.30, 14 i 15.4.
jaka wyżej. Stylowy (Kilińskiego 123) „Książę i akrobata” pr. USA.

Klasa II kategorii

Adria (Piotrkowska 150) „Babette idzie na wojnę” (panorama) prod. USA.

MUZERY APTEK

Tuwima 19, Wólczańska 37, Piotrkowska 225, Zgierska 146, Wschodnia 54, Róża Luksemburg 3, Dąbrowskiego 24-B, Al. Ko-

DZYZURY SZPITALI

Szpital im. M. Madurowicz, ul. M. Fornalskiej 3, przyjmie rodzice i chore ginekologicznie z Dzielnicy Południe oraz z II Rejonowej Poradni i Szpitala im. H. Wolf, ul. Łagiewnicka 34-36 - przy- muje rodzice i chore ginekologicznie z Dzielnicy Bałuty oraz z 10 Rejonowej Poradni „K” z Dzielnicy Widzew, ul. Zboczne 18.

N. Barlickiego, ul. Kopcińskiego 22.

Rekontry

Pigułkoterapia

Każdy z nas może wejść dziś do apteki i zapisać sobie trzy tabletki bez recepty w kilogram najzwyklejszych leków. Ba, nawet i „Ruch” zajmują się dystrybucją niektórych pigułek.

Obrządki wielkanocne u Słowian łuzyckich

Ukazujące się w NRD pismo „NRD in slowie i literaturze”, przynosi w ostatnim numerze m. in. opis obrządków wielkanocnych, które przetrwały u Słowian łuzyckich. Pismo stwierdza, że w żadnym chyba okresie roku nie spotyka się u Łuzyczan tak wielkiej różnorodności obrządków i oby- czajów, jak właśnie w okresie wielkanocnym.

Rekontry

Pigułkoterapia

Był czas, że kiedy pojawiła się penicylina, niektóre mamy domagały się od lekarzy, aby przepisywali ją na apetyt dzieciom. Obecnie takim atrakcyjnym lekiem stał się „Sanostol”.

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI
Płacie budowlane sprze- dam. Zgierz, Chelny, ul. Sosnowa 10, Dziegiełowski 4083 G
GOSPODARSTWO 5 ha, sad (istnieje możliwość urzędzenia hodowli) - sprzedam. Dojazd tram- wajem podmiejskim. Tel. 521-41, godz. 9-15
OBIEKT 2,820 m kw w Andrzejówie, blisko sta- cji, ogrodzony, zadre- wiony, budynki gospodar- cze wolne, siła - sprze- dam. Andrzejów, Ogro- dowa (hodowla lisów)
WILLE komfortowa, czteropokojowa sprzedam w Mikołuszowicach Si- lanki, ul. Lesna 5 pow. Bielski 4204 G
OBIEKT wypoczynkowy (sio. łożek, kompletne wyposażenie), 2 ha łąki sprzedam w Polanicy- Zdrój, ul. Szczytna 12

MOTOCYKL M-72 z ko- szem po remoncie prze- dam. Przybyszewskiego 77-24 4461 G
SAMOCHÓD „Skoda” 1101 w dobrym stanie - sprzedam. Ogłędz 144, godz. 10-15 Buczka 34 (w podwórzu) 4490 G
KABRIOLET „DKW” stan bardzo dobry, sprze- dam. Tel. 382-26
MOTOCYKLISTO! Sprzy- miem ciem Twoim sa- okulary przeciwsłonecz- ne „Reflex”, które o- trzymasz w Łodzi, Obro- dów Stalingradu 37a
„OPEL Olympia” (górną) 1951 rok z radem, cen- tralnym, mało używany - sprzedam. Próchnicka 2, Tel. 270-94 4460 G
TRYB choinkowy oryginalny do „P-70” sprze- dam. Tel. 418-24 4520 G
SAMOCHÓD „Moskwicz” 402, stan idealny sprze- dam. Łódź, Tuszyńska 53 oglądać sobota i niedziela 4304
„P-70” sprzedam lub za- mienię na „Warszawę”. Tel. 575-30 4269 G

SAMOCHÓD „Wartburg” w idealnym stanie, tele- wizor „Rubin” 17 cali, kołoidalnego ogrzewania, „Sirebel” 5 m - sprzedam. Tel. 261-78
DESKI, bale, okna, drzwi, kafle z rozbiórki, stabilizator i saturator - sprzedam. Tel. 264-99 od godz. 16 4418 G
MEBLE wyprzedaje. Po- wód - wyjazd. Telefon 375-51 godz. 7-10 oraz 20-23 4251 G
PASIEKA 50 roi pszczoł, ul. wielkopolskiej z pół- nodstawkami, nowocze- sne, wyposażone w kom- pletny sprzęt, łatwe w obsłudze do sprzedania. Wyczerpujące informa- cje A. Keller, Rzgów, Pabianicka 21, tel. 19 (Rzgów) 4406 G
SIATKI ogrodzeniowe, siatki, bramy kompletnie, furtki poleca war- szawski Jaracza 41 4049

ZYRANDOLE, kinkiety, lustra i półki do łazien- kowej, kamienie i prety do firanek oraz art. gospo- darstwa domowego poleca Z. Jarewicz, Łódź, Obrońców Stalingradu 37a 4033 G
ZEGAR stojący „Bee- kler” sprzedam. Wiado- mość tel. 320-07 od godz. 14 3159 G
MASZYNE do krecenia łodzi, nieduża, z agre- gacją tanio sprzedam. Warszawa 45, Rydla 81, Spinek 1308 K
KUPNO
UBRANKA do i komu- niści, kupisz w pra- cowni Piotrkowska 84 sklep (w podwórzu)
ZAKIET „jaskółka” kupi- li Teatr Nowy, Zgłosze- nia, ul. Zachodnia 93
LEKARSKIE
Dr NITECKI specjalista chorób skórnych, we- nerycznych 16-18, Kiliń- skiego 82 41338 G

